

ALCOHOL- & DRUGCOACH VERKIEZINGS FICHE

SPORTIVOS
ZILVER

Je gaat op zoek naar de aangewezen persoon of personen in jullie club die de functie van 'alcohol- en drugcoach' (A&D-coach) zal opnemen. Het profiel van de A&D-coach en het protocol (werkwijze) vind je terug in bijlage 1 en 2.

- » Het profiel geeft je zicht op de eisen en verwachtingen op basis waarvan je de A&D-coach kan verkiezen.
- » Het protocol beschrijft de concrete taken en positie van de A&D-coach.

Om een goed beeld te vormen van wat de A&D-coach moet doen en wie je hiervoor kan aanstellen, neem je best eerst deze bijlagen door.

HOE?

Het wordt aangeraden om in jullie club meerdere personen te benoemen die de rol van A&D-coach zullen opnemen. Op deze manier heeft de A&D-coach steeds een collega waarmee hij/zij toekomstige preventieve initiatieven kan aftoetsen en wordt continuïteit verzekerd wanneer één van de A&D-coaches zijn/haar functie zou overdragen, tijdelijk niet beschikbaar is of de club zou verlaten.

Wanneer je als sportclub een A&D-coach gaat aanstellen, is het vooral belangrijk dat:

1. Hij/zij enthousiast is over de rol als A&D-coach.
2. Zijn/haar engagement ondersteund wordt door jullie sportclub.
3. Hij/zij ondersteund wordt door een werkgroep Sportivos of door het bestuur, waar toekomstige preventieve initiatieven afgetoetst kunnen worden.

In het kiezen van deze persoon, kan je als sportclub een paar stappen ondernemen:

- Stap 1:** Wie is kandidaat?
 - Optie A. Niemand concreet in gedachten
 - > Oproep tot kandidaatstelling
 - Optie B. Al iemand in gedachten
 - > Spreek hem/haar aan
- Stap 2:** Wie wordt het?
- Stap 3:** Communiceer naar de club
- Stap 4:** Vrijwilligersovereenkomst MET addendum
- Stap 5:** Registreer je als A&D-coach

Bepaal als clubbestuur voor welke periode de aanstelling van de A&D-coach geldt. Op die manier is het meteen duidelijk wanneer er een nieuwe 'verkiezing' plaats moeten vinden.

STAP 1

WIE IS KANDIDAAT?

Optie A

Nog niemand in gedachten? > oproep tot kandidaatstelling

Hebben jullie niet meteen iemand op het oog om deze functie te bekleden? Dan kan je in de club een open oproep lanceren zodat clubleden zich kandidaat kunnen stellen.

Publiceer een **korte en wervende oproep** via bijvoorbeeld de website, nieuwsbrief, facebookpagina, mailing, ... Spreek daarnaast jullie clubleden aan over de zoektocht. Mondeling krijg je vaak sneller zicht op de mogelijkheden.

OPROEP VOORBEELD

Jullie oproep kan er als volgt uitzien:

In het kader van onze clubdeelname aan het preventietraject Sportivos – over alcohol en drugs in de sportclub – zijn wij nu op zoek naar één of meerdere alcohol- en drugcoach(es).

- » Heb jij zin om leuke preventieve initiatieven te nemen rond alcohol en drugs in de sportclub?
- » Ben jij een creatieve geest en zet je je graag actief in voor de sportclub?

Dan ben jij de geknipte persoon om in onze club de A&D-coach te worden! Bekijk hier het volledige PROFIEL ([link op clubwebsite](#))

Heb je nog twijfels of jij wel helemaal geknipt bent? Maak je geen zorgen, als coach leer je de kneepjes van het vak tijdens de opleiding 'alcohol- en drugcoach'.

Heb je interesse? Maak je dan kenbaar door te mailen naar ... ([contactpersoon werkgroep Sportivos, Clubbestuur, ...](#))

Ken je iemand die volgens jou perfect past in dit profiel? Spreek hem/haar aan en moedig hem/haar aan om zich kandidaat te stellen.

Optie B

Iemand in gedachten? > spreek hem/haar aan

Misschien hebben jullie al meteen één of meerdere personen in gedachten wanneer je het profiel van de A&D-coach erop naleest (bijlage 2).

Heeft iedereen in het clubbestuur en/of de werkgroep Sportivos hetzelfde gevoel? Dan hoef je het misschien niet ver te zoeken. Misschien is iemand van het organiserende team van de Veilig uit, veilig thuis-actie uit Sportivos Brons de geschikte kandidaat? Of misschien zijn bepaalde clubleden al vertrouwd met preventie, of neemt iemand al acties rond thema's zoals gezonde voeding, fairplay, pesten, ... ?

Vraag de perso(o)n(en) in kwestie of hij/zij interesse heeft/hebben om de rol van A&D-coach formeel op te nemen.

STAP 2

WIE WORDT HET?

- » Het clubbestuur en/of de werkgroep Sportivos **verzamelt** de kandidaturen.
- » Als er verschillende mensen geïnteresseerd zijn, toets je tijdens een kort gesprek hun motivatie. Nadien bekijk je de verschillende kandidaturen met het clubbestuur en met de werkgroep Sportivos aan de hand van het **profiel A&D-coach (bijlage 2)**.
- » Tracht tot consensus te komen over welke perso(o)n(en) jullie het meest geschikt vinden, en **maak een keuze**.
- » De keuze kan ook vallen op **meerdere personen** (bijv. één voor jeugdspelers en één voor volwassen spelers).
- » **Koppel jullie keuze terug** aan de verschillende kandidaten.

STAP 3

COMMUNICEER NAAR DE CLUB

Maak gebruik van de **communicatiekanalen** binnen de club om bekend te maken wie vanaf nu de functie van A&D-coach op zich neemt. Doe dit bijvoorbeeld via de website, nieuwsbrief, Facebook-pagina, mailing, ... Onder meer zijn/haar naam en contactgegevens, maar ook zijn/haar rol moeten gekend zijn bij alle leden van de club.

Op een correcte manier communiceren over de taken die de A&D-coach zal opnemen is van groot belang.

TOELICHTING VOORBEELD

Je kan de rol van de A&D-coach als volgt toelichten:

Een alcohol- en drugcoach is iemand die de vinger aan de pols houdt van het alcohol- en drugbeleid en preventieve initiatieven neemt in de sportclub.

Op basis van de noden van de club, en de signalen die worden opgevangen rond de thema's alcohol en drugs, zal/zullen deze perso(o)n(en) verschillende acties opstarten en/of organiseren. Heb je een leuk idee of zijn er specifieke noden die je wil melden? Dan kan je bij de alcohol- & drugcoach terecht!

Naast het expliciteren van de rol van de A&D-coach, laat je eveneens weten bij wie de clubleden hiervoor terecht kunnen en op welke manier dit kan gebeuren. Wie, waar, wanneer en via welke kanalen?

STAP 4

VRIJWILLIGERSOVEREENKOMST

Om het engagement vast te leggen, tekenen de A&D-coach(es) en een verantwoordelijke van het clubbestuur een vrijwilligersovereenkomst * en het Sportivos-addendum. Hierin wordt het protocol opgenomen. Daarnaast bevat de overeenkomst ook de termijn waarin de persoon de rol zal opnemen.

1

Op www.dynamoproject.be kan je een standaard model van een vrijwilligersovereenkomst gratis downloaden na het inloggen als:

- » Bestuurslid van een sportclub aangesloten bij een erkende federatie
- » Medewerker van een erkende sportfederatie
- » Medewerker van een sportdienst.

2

Laat de A&D-coach, samen met een bestuurslid, deze overeenkomst ondertekenen.

3

Neem samen het 'Protocol A&D-coach' door (bijlage 1).

4

Laat de A&D-coach, samen met een bestuurslid, het addendum 'Vrijwilligersovereenkomst Sportivos' (p.8) ondertekenen. Dat stelt dat ze kennis hebben genomen van het protocol en het bijhorende engagement erkennen.

* Is het voor jouw club verplicht om een vrijwilligersovereenkomst op te stellen?

<https://www.dynamoproject.be/faq/is-het-verplicht-om-een-vrijwilligersovereenkomst-op-te-stellen>

STAP 5

REGISTREREN BIJ VAD

Laat de A&D-coach(es) zich registreren door een e-mail te sturen naar sportivos@vad.be. Zo worden de A&D-coaches op de hoogte gehouden van interessante weetjes en leuke initiatieven via de nieuwsbrief Sportivos.

Willen andere personen in jouw club ook graag de nieuwsbrief Sportivos ontvangen? Inschrijven kan via <http://www.vad.be/preventie-en-hulpverlening/sport>

ADDENDUM VRIJWILLIGERSOVEREENKOMST SPORTIVOS

Tussen:

1. DE SPORTCLUB

Naam: _____

Naam: _____

Telefoon: _____

E-mail: _____

Juridisch statuut: _____

In geval de sportclub een feitelijke vereniging is, wordt de identiteit van de verantwoordelijke(n) van de vereniging hierna vermeld:

hier op geldige wijze vertegenwoordigd door:

hierna genoemd de "sportclub"; en:

2. DE VRIJWILLIGER

Naam: _____

Naam: _____

Telefoon: _____

E-mail: _____

hierna genoemd "de vrijwilliger"

wordt het volgende overeengekomen:

Artikel 11

De sportclub en de vrijwilliger hebben beiden kennis genomen van het 'Protocol alcohol en drugs – coach' en erkennen het bijhorende engagement. Ze ondertekenen dit addendum ter goedkeuring van de inhoud van het protocol.

DE VRIJWILLIGER
Voor akkoord

DE SPORTCLUB
Voor akkoord

HANDTEKENING - EIGENHANDIG GESCHREVEN

HANDTEKENING - EIGENHANDIG GESCHREVEN

Dit protocol somt de taken en positie op van de alcohol- en drugcoach (A&D-coach). Het protocol dient besproken te worden met het clubbestuur en de A&D-coach.

HET PROTOCOL

De alcohol- en drugcoach (A&D-coach) is de persoon die de vinger aan de pols houdt van het alcohol- en drugbeleid en preventieve initiatieven stimuleert in de sportclub. De A&D-coach grijpt hiervoor specifieke noden, ideeën, signalen (van ouders, sporters, toeschouwers, kaderleden, vrijwilligers, bestuur) of evenementen van de club aan om de preventieve initiatieven op te starten en uit te werken.

DE TAKEN VAN DE A&D-COACH

1. Het nemen van Preventieve initiatieven

- » Je denkt na over op welke manier je problemen met alcohol en/of drugs kan voorkomen tijdens de organisatie van clubactiviteiten. Je hebt de reflex om proactief na te denken over hoe de club er preventief voor kan zorgen dat de gemaakte afspraken rond alcohol en drugs nageleefd worden.
- » Je streeft ernaar dat gebeurtenissen die zich in de club voordoen, leiden tot een aanpak die een herhaling van deze gebeurtenissen voorkomt, en het clubbeleid kunnen bijsturen.
- » Je probeert – vanuit deelname aan Sportivos – aandacht rond alcohol en drugs actief te houden.
- » Je toetst preventieve initiatieven af bij de mede-A&D-coach(es) of bij de werkgroep Sportivos * van jouw sportclub. Samen kijk je wie welke taken kan opnemen en wie betrokken moet worden bij de uitwerking van specifieke acties.
- » Je geeft, op vraag of spontaan, advies en informatie aan het bestuur, waarmee zij gericht beleid kunnen ontwikkelen over alcohol en andere drugs.
- » Je vraagt ondersteuning aan het preventiewerk tabak, alcohol en drugs wanneer nodig.

* Bij aanvang van Sportivos Brons werd aangeraden te werken met een werkgroep Sportivos. Deze werkgroep biedt de mogelijkheid taken te verdelen en initiatieven af te toetsen voor een groter draagvlak. Het is een groep waar je de verschillende belanghebbenden van de club (per representatie) in verzamelt: bestuur, kantine, familie en supporters, sporters, sporttechnische medewerkers, ...

BIJLAGE 1

PROTOCOL ALCOHOL- EN DRUGCOACH

Vervolg

2. Openstaan voor ideeën, signalen en noden van andere clubleden

Iedereen kan terecht bij de A&D-coach met ideeën om rond alcohol en drugs te werken in de club of met specifieke noden of signalen over alcohol- en druggebruik.

Je staat hiervoor open en grijpt dit aan om preventieve initiatieven op te starten in de club.

Komen mensen bij jou terecht met een persoonlijk verhaal? Ga vertrouwelijk om met deze informatie en verwijst hen door voor een gesprek, advies of gepaste hulpverlening.

3. Het invullen van een registratieformulier

Hanteer het registratieformulier als een soort logboek. Noteer elke gebeurtenis, elk idee, signaal, nood of preventief initiatief in het registratieformulier. Dit gebeurt anoniem en is enkel door jezelf raadpleegbaar.

Het geeft je de mogelijkheid om gebeurtenissen of preventieve initiatieven in de club te evalueren en de nood aan nieuwe initiatieven in de club te staven. (Bijvoorbeeld acties rond veilig verkeer, info-avond voor ouders of sporters, sensibilisering van de jeugd ploegen, vormingsnoden, nood aan groepsgesprek met de ploeg, ...)

BIJLAGE 1

PROTOCOL ALCOHOL- EN DRUGCOACH

Vervolg

HOE DIT REGISTRATIEFORMULIER GEBRUIKEN?

Dit registratieformulier helpt jou als A&D coach om de gebeurtenissen, meldingen en preventieve initiatieven van de afgelopen periode op te lijsten. Op deze manier kan je geleerde lessen, werkpunten of aandachtspunten bijhouden die jou helpen om prioriteiten te bepalen voor de toekomstige preventieve initiatieven in de club.

Datum

Is de dag waarop:

1. een gebeurtenis heeft plaatsgevonden OF
2. de persoon naar jou toe kwam met een idee/nood of signaal OF
3. je een preventief initiatief hebt georganiseerd.

Korte beschrijving

Beschrijf de situatie kort:

1. Welke gebeurtenis heeft plaatsgevonden? (Bijvoorbeeld: trainer was dronken toen hij training moest geven) OF
2. Welk idee heeft een bepaalde persoon geopperd om preventief rond alcohol en/of drugs te werken in de club? (Bijvoorbeeld: Ouder stelt voor om andere ouders te sensibiliseren over alcohol drinken en rijden wanneer ze jeugdspelers vervoeren) OF
3. Welk preventief initiatief heb je genomen en hoe heb je dit georganiseerd? ... (Bijvoorbeeld: Je organiseerde een quiz rond veilig verkeer, de sporters van de herenploeg hebben jou hierbij geholpen).

Opvolging

Welke werkpunten neem je mee naar de toekomst?

1. **Gebeurtenis:** Hoe kan je een dergelijke situatie in de toekomst voorkomen op clubniveau? OF
2. **Idee/nood/signaal:** Hoe kan je hier een antwoord op bieden? (Bv: Gratis non-alcoholische dranken voorzien voor taxi-ouders, verkiezing verkeersveilige ouder organiseren, regel laten opnemen in het clubreglement i.v.m. alcoholgebruik bij carpoolen)
3. **Preventief initiatief:** Wat heb je geleerd uit dit preventief initiatief? Wat waren de reacties? Wat moet je zeker nog doen (bv. communicatie)? Is dit initiatief voor herhaling vatbaar?

Actieplan

Bepaal wanneer je plant om hier in de toekomst actie rond te ondernemen en wat dit dan juist inhoudt.

HET PROFIEL

Dit profiel kan gebruikt worden bij de selectie van de A&D-coach. Dit profiel geeft een overzicht van de eisen en verwachtingen waar een A&D-coach idealiter aan voldoet. De A&D-coach kan deze vaardigheden binnen redelijke termijn versterken door deelname aan de opleiding 'Alcohol- en drugcoach' die kadert binnen Sportivos.

Bevoegdheden

- » Adviseren en stimuleren van de club om **preventieve initiatieven** te nemen in het kader van alcohol- en drugpreventie op basis van de noden van de club.
- » **Aanspreekbaar zijn** voor ideeën, signalen en specifieke noden van andere clubleden die te maken hebben met alcohol en andere drugs. De A&D-coach vertaalt deze ideeën naar preventieve initiatieven.
- » **Doorverwijzen** naar geschikte hulp

Positie

De A&D-coach...

- » ... is **betrokken** bij de club. Hij/zij engageert zich voor de club en voelt zich met de club verbonden.
- » ... is **toegankelijk**. Hij/zij is makkelijk aanspreekbaar. Telefonisch, face to face of via mail. Hij/zij geniet ook een zeker vertrouwen van de bij de club betrokken personen.
- » ... is **meerderjarig**.

Vaardigheden

1. **Gespreksvaardig/reflectief**. Hij/ zij kan actief luisteren en een gesprek constructief opbouwen.
2. **Creatief**. Hij/zij kan op een creatieve manier noden vertalen naar concrete preventieve initiatieven.

Kwaliteiten

- » **Sociaal, toegankelijk en bereikbaar**.
- » Kan omgaan met **weerstand**.
- » Is bereid om **opleiding** te volgen.

BIJLAGE 2

PROFIEL ALCOHOL- EN DRUGCOACH

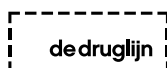
Vervolg

Kennis

Kennis moet paraat zijn en onderhouden worden. De A&D-coach...

- » ...weet wat alcohol- en drugpreventie is en hoe hij/zij preventieve initiatieven kan opstarten in de sportclub en bij wie hij/zij ondersteuning kan vragen van het regionaal CGG-preventiewerk tabak, alcohol en drugs.
- » ...kent de meest relevante alcohol- en drugwetgeving.
- » ...heeft kennis over verschillende producten: alcohol en andere drugs.
- » ...heeft inzicht in de wijze waarop en de context waarbinnen misbruik van alcohol- en andere drugs kan plaatsvinden in de club.

Deze kennis wordt grotendeels opgedaan tijdens de vorming 'A&D-coach' van Sportivos.

V.U.: Paul Van Deun, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
Redactie: Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere
Drugs (VAD) / Ontwerp: CPLUSH.BE / © 2017